

Bilag 17

Fra Børn og Unge og Borgmesteren Afdeling

Dato 14-08-2019

Analyse af folkeskolernes økonomi

I foråret 2019 har Børn og Unge i samarbejde med Borgmesterens Afdeling gennemført en analyse af folkeskolernes økonomi med særlig fokus på almen- og specialområderne. Analysen blev bestilt i budgetforliget 2019 med det formål at tilvejebringe et beslutningsgrundlag for at sikre en bæredygtig økonomi.

Folkeskolerne i Aarhus Kommune oplever i disse år et pres på økonomien. Det skyldes bl.a., at det økonomiske råderum indenfor almenundervisningen er indskrænket efter folkeskolereformen, da reformen har medført, at udgifterne til minimumstimetallet fylder mere. I analysen af almenområdet sammenlignes skolernes beregnede udgiftsbehov til almenundervisning derfor med skolernes tildelte budget på området. Med udgiftsbehov forstås de udgifter til drift, man vil *forvente*, de enkelte skoler er nødt til at afsætte for at undervise elever i normalklasser. Overordnet ses, at der er store forskelle mellem skolerne i, hvorvidt det tildelte budget kan dække udgiftsbehovet. Samlet set er der dog balance, hvilket betyder, at en omfordeling af det tildelte budget vil kunne sikre alle skoler et budget, der dækker det beregnede udgiftsbehov. I de kommende år er der dog vedtaget besparelser af Byrådet. Disse kan på grund af de færre decentrale handlemuligheder, som følge af folkeskolereformen, være svære at realisere.

Derfor peges i analysen på alternative håndtag til en bedre ressourceudnyttelse. Da klassekvotienten har vist sig at have stor betydning for, hvorvidt en skoles økonomi kan *forventes* at balancere, er håndtag til en mere effektiv klassedannelse blevet undersøgt. Disse håndtag omhand-

ler ændrede distriktsgrænser og frivillige skolesammenlægninger, der begge viser et økonomisk potentiale under visse betingelser.

Udover håndtag til en bedre klassedannelse er der bl.a. undersøgt mulige gevinster ved at øge andelen af pædagoger i den understøttende undervisning, som i budgetmodellen forudsættes at være på 50 %. På mellemtrinnet og i udskoling er dette dog ikke tilfældet i praksis. Ligeledes er vikardækningen, færre driftsforstyrrelser, mere holddannelse samt muligheden for færre undervisningstimer og flere pauser undersøgt.

Skolerne oplyser, at de særligt oplever udfordringer med at få budgettet på specialundervisningsområdet til at balancere. På specialområdet er det beregnede udgiftsbehov derfor også blevet sammenholdt med det tildelte budget. Med udgiftsbehov forstås udgifter til det antal elever, man ville *forvente* modtager specialundervisning (inkl. støttetimer i normalklasser) ud fra elevernes baggrund. Serviceniveauet på specialområdet er dog ikke fastlagt på samme måde som på almenområdet, hvorfor udgiftsbehovet kun er objektivt i den forstand, at det afspejler den landsgennemsnitlige henvisningspraksis anvendt på de aarhusianske elever. Det ses, at de fleste skoler ikke kan dække deres behov med det tildelte budget, om end der er en vis variation. For skolerne under ét er der en negativ forskel, hvorfor en omfordeling af budgettet kun vil give en mere jævn fordeling af forskellen, om end det stadig kan være relevant.

I Aarhus Kommune har der derudover været en stigning i antallet af elever, der henvises til specialundervisning (men dog ikke flere, end man skulle *forvente* ud fra elevernes baggrund), mens budgettet på området ikke er fulgt med. Udviklingen betyder, at det er vanskeligt for skolerne at opretholde det nuværende serviceniveau. Derfor peges der på håndtag til at nedbringe segregeringsgraden. Bl.a. hvordan et stærkt ledelsesmæssigt fokus på inklusion, en vilje til at tilpasse skolen til elevernes behov samt en investeringstankegang karakteriserer skoler, der succesfuldt har nedbragt segregeringsgraden.